

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma.: 14.Gf.40.092/2022/7/I.

A felperes: cégnév1 Korlátolt Felelősségű Társaság (cím1)

A felperes képviselője: Móricz Ildikó Ügyvédi Iroda (cím2; ügyintéző: dr. Móricz Ildikó ügyvéd)

Az alperes: cégnév2 Korlátolt Felelősségű Társaság (cím3)

Az alperes képviselője: dr. Szabados János kamarai jogtanácsos (cím3)

A per tárgya: kártérítés

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 33.G.41.963/2021/4.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 133.038.324 (százharminchárommillió-harmincnolcezer-háromszázhuszonnégy) forintot és annak 2019. február 6. napjától a kifizetésig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt mértékű kamatát.

A felperes perköltségben való marasztalását mellőzi és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 9.375 (kilencezer-háromszázhetvenöt) EUR + áfa ügyvédi munkadíjból és 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint kereseti illetékből, valamint 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetékből álló együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését 133.038.324 forint és annak 2019. február 6-tól a kifizetésig járó, a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:155. § (1) bekezdése szerinti kamata megfizetésére kártérítés címén. Keresete jogi alapjaként a Ptk. 6:519. § (1) bekezdését, a 6:522. §-át, 6:532. §-át és a 6:155. § (1) bekezdését jelölte meg. Igénye ténybeli alapjaként előadta, hogy az alperes nem kötötte le a 2017 augusztusában kelt földgáz adásvételi szerződés (a továbbiakban: 2017-es szerződés) 1. számú mellékletében meghatározott 2000 m³/h kapacitás mennyiséget a földgázelosztónál, így nem teljesült a perben nem álló cégnev3 Zrt.-vel kötött csatlakozási szerződésben vállalt mennyiség, amelynek okán nem térítették vissza számára a 133.038.324 forintos fejlesztési díjat. Állítása szerint a fejlesztési díjjal azonos összegű kár érte az alperes felróható magatartása miatt, amelyet elmaradt haszonként kívánt érvényesíteni. Hivatkozott az alperesi üzletszabályzat (a továbbiakban ÁSZF) 5. számú mellékletének 6. pontjára, melynek értelmében szerződésszegés esetén is a deliktuális felelősség szabályai érvényesülnek. Vitatta, hogy az alperes károkozásából vagyoni előnye származott.

II.

[2] Az alperes kérte a kereset elutasítását. Állítása szerint nem volt tudomása a felperes és az cégnev3 Zrt. közötti csatlakozási szerződésről, így arról sem, hogy az éves 2000 m³/h kapacitás lekötése a felperes számára milyen konkrét pénzbeli következményekkel jár. Nem is vállalt arra kötelezettséget a 2017-es földgáz adásvételi szerződésben, hogy ezt a kapacitást ténylegesen leköti, mivel a felperes a kapacitáslekötési jogát a földgázellátásról szóló 2008 évi XL. törvény (GET) 72. § (8) bekezdése és a földgáz adásvételi szerződés 3. pontja alapján átengedte. A kötelezettsége az volt, hogy az általa ténylegesen lekötött kapacitással álljon rendelkezésre, ami az adott esetben 1397 m³/óra éves kapacitást jelentett. A felperes előző évi gázfelhasználási adatai nem indokolták a 2000 m³/h-t, ezért kötött le a 2017/2018. gázévre kevesebbet, amelyre a GET 72. § (8) bekezdése és a szerződés alapján joga és lehetősége volt. Ezzel egyébiránt 28.632.225 forint megtakarítást realizált a felperes javára a rendszerhasználati díj vonatkozásában, amely összeggel – a károkozó magatartás esetleges megállapíthatósága esetén – mindenképpen csökkentendő a felperesi követelés a Ptk. 6:522. § (3) bekezdése alapján.

[3] A megismételt eljárásban előadta, hogy a felek kizárták a kártérítési kötelezettség köréből az elmaradt haszon címén érvényesíthető követeléseket ÁSZF 6.5. pontjának (2) bekezdésében, ezért nem áll fenn jogellenesség, melynek hiányában a kereset nem lehet alapos. Álláspontja szerint ezen hivatkozása a 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 221. § (1) bekezdés g) pontja alapján a jogi érvelése kiegészítéseként feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatnak minősül.

III.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 7.060.765 forint jogtanácsosi munkadíjból álló perköltséget.

III.1.

[5] Határozatában tényként állapította meg, hogy 2015. június 15-án a felperes mint gázigénylő és az cégnév³ Földgázelosztó Zrt. mint földgázelosztó elosztói csatlakozási és fejlesztési szerződést kötött, mely alapján a felhasználási hely vásárolt kapacitása 2000 m³/h, míg az éves prognosztizált földgáz mennyisége 2.500.000 m³/év. A felperes 133.038.324 forint fejlesztési díjat volt köteles fizetni, amelynek visszatérítését vállalta a földgázelosztó arra az esetre, ha a szerződés szerinti vásárolt kapacitás, valamint az éves prognosztizált felhasználás a csatlakozási pont rendelkezésre állását követően két egymás utáni teljes gázévben lekötésre, illetve átvételre kerül.

[6] 2016. szeptember 5-én a felperes, mint felhasználó az alperes, mint kereskedő földgáz adásvételi szerződést kötöttek a 2016. október 1. és 2017. szeptember 30. közötti időszakra vonatkozóan. 2017. augusztus 23-án a felek ismét földgáz adásvételi szerződés kötöttek a 2017 októberétől 2018 szeptemberéig terjedő időszakra. A szerződések 3. pontja szerint az alperes köteles a felhasználási helyen a gázelosztóval kötött kapacitáslekötési szerződésben megszabott teljesítménnyel és a jelen szerződésben meghatározott földgáz mennyiséggel rendelkezésre állni. A szerződések mellékletét képezte az alperes üzletszabályzata. Az üzletszabályzat 5. számú melléklete (ÁSZF) 6.5. pontja (2) bekezdésének második mondata szerint a felek megállapodnak abban, hogy kölcsönösen kizárják a kártérítési kötelezettség körében az elmaradt haszon jogcímén érvényesíthető követeléseket, amennyiben ezt jogszabályok lehetővé teszik.

[7] A felek 2016-2018. között e-mail útján kommunikáltak egymással a kapacitáslekötéssel kapcsolatban. 2019. február 6-án az cégnév³ Zrt. jogutódja tájékoztatta a felperest, hogy nem teljesültek a csatlakozási szerződésben foglalt kapacitás lekötésre vonatkozó feltételek maradéktalanul, ezért a fejlesztési díj visszatérítésére a társaság nem köteles. A tájékoztatás szerint a 2016/2017. gázéveben 2000 m³/h, míg a 2017/2018. gázévben csak 1397 m³/h kapacitás lett lekötve.

III.2.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.190/2021/4-II. számú végzésének (a továbbiakban: hatályon kívül helyező végzés) [30] bekezdésére utalással kifejtette, hogy a kereset elutasítására tekintettel fel sem merülhet, hogy túlterjeszkedett volna az ellenkérelmen, hiszen az a kereset elutasítására irányult. A Pp. 170. § (2) bekezdése, a 199. §-a, a 199. § (2) bekezdésének b) pontja alapján az érdemi döntésben a keresetet, annak „jogszerűségét” és nem az alperesi ellenkérelmet kell elbírálni. Az alperes már az alapeljárásban előterjesztette a Pp. 7. § (1) bekezdés I. pontjának megfelelő és a 199. § (1) bekezdés ba) pontja szerinti anyagi jogi kifogását, amikor a Ptk. 6:519. §-ának felhívásával állította, hogy nem okozott jogellenesen kárt a felperesnek, illetőleg mentesül a felelősség alól, mivel magatartása nem volt felróható. Az ÁSZF 6.5. pontjának a kártérítést kizáró rendelkezése nem jogszabályi rendelkezés, így anyagi jogi kifogásnak sem minősül, ezért az arra való konkrét hivatkozás hiányának nincs jelentősége és nem jelentheti az érdemi döntés korlátját. A hatályon kívül helyező végzés [28] bekezdésével kapcsolatban kifejtette, hogy az alperesnek a megismételt eljárásában a kártérítést kizáró szerződéses rendelkezéssel kapcsolatos jogi érvelése – a Pp. 7. § (1) bekezdés 4. pontjára is figyelemmel – a Pp. 221. § (1) bekezdés g) pontja szerinti feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatnak minősül. Az nem ellenkérelem-változtatás, hiszen az alperes továbbra is azt állította, hogy felperest a Pp. 6:519. § alapján nem illeti meg az érvényesíteni kívánt joga és nem is adott elő korábbi jogállításhoz képest eltérő vagy további anyagi jogi kifogást. Mindezek alapján a kereset elsődlegesen azért nem alapos, mert a felek kölcsönösen kizárták a kártérítési kötelezettség köréből az elmaradt haszon jogcímén érvényesíthető követeléseket.

[9] A fentiekől függetlenül – a hatályon kívül helyező végzés [30] bekezdésében írt utasításra tekintettel – az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta a felperes további jogi érvelését és tényállításait, valamint az alperes ezekhez kapcsolódó ellenkérelmét, illetőleg a kártérítési igény csökkentésével kapcsolatos alperesi előadást.

[10] Utalt a Ptk. 6:518. § – 6:522. §-ára és a 6:142. §-ára és kifejtette, hogy a Ptk. kártérítésre vonatkozó szabályai diszpozitívak a törvényben foglalt kivétellel. A felek a diszpozitív szabályoktól való eltérés tilalmára nem hivatkoztak, melyre tekintettel a kártérítés szabályaira vonatkozóan – így a kereset elbírálásakor is – a szerződések mellékletét képező ÁSZF rendelkezései az irányadóak. Az ÁSZF 6.5. pontjának (1) bekezdéséből következően az alperes az esetleges kártérítési felelőssége alól akkor mentesülhetne, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt, melyből következően a felek kizárták a Ptk. 6:142. §-ában írt szabály alkalmazását. Az ÁSZF ugyanakkor nem zárja ki a Ptk. kártérítésre vonatkozó általános szabályainak alkalmazhatóságát, így azt sem, hogy a károkozó fél csak az általa már a szerződésszegéskor előre látható károkért tartozik felelősséggel.

[11] Kifejtette, hogy a Ptk. 6:520. §-a szerint minden károkozás jogellenes és mivel a felek a jogszabályban meghatározott kivételekre nem hivatkoztak, a felperest ért kár is jogellenesnek minősül. Az alperes nem vitatta felperesnek a kár fennállásával és

összezszerűségével kapcsolatos nyilatkozatát, hiszen egyezően adta elő a 2017/2018-as gázév vonatkozásában, hogy a felperes 2.000 m³/h gázkapacitás lekötését kérte, a szerződésben ez került rögzítésre. Nem vitatta azt sem, hogy a szerződésben írtánál kevesebbet, éves 1.397 m³/h gázkapacitást kötött le a felperes részére. Nem vitatta a felperesnek az cégnév³ Zrt-vel kötött csatlakozási és fejlesztési szerződés tartalmát sem. Mindezek alapján a felperest 133.038.324 forint kár érte, ami a visszatérítés elmaradásából származó elmaradt haszon. Az alperes fenti magatartása pedig közrehatott a kár bekövetkeztében.

[12] A fentiekre tekintettel vizsgálta az elsőfokú bíróság az ÁSZF 6.5. pontja és a Ptk. 6:519. §-a alapján, hogy az alperes magatartása felróható volt-e, úgy járt-e el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Megállapította, hogy az alperes nyilatkozataiban a jogellenességet vitatta, de tartalmában a felelősség alóli mentesülés feltételeire utalt, miszerint magatartása nem volt felróható.

[13] A GET 72. § (8) bekezdése és a felek közötti szerződés 3. pontja értelmében az alperes a szerződésben meghatározott földgáz mennyiséggel volt köteles rendelkezésre állni. Azonban nem a felperessel, hanem a földgázelosztóval kötött kapacitási szerződésben megszabott teljesítménnyel volt köteles rendelkezésre állni a felhasználási helyen. Ebből következően nem a felek szerződésében megjelölt 2000 m³/h teljesítmény számít megszabott teljesítmények, hanem az alperes által a földgázelosztóval kötött szerződésben megszabott 1397 m³/h kapacitást kellett biztosítani a felhasználási helyen. Az alperes tehát szerződésszerűen teljesített, magatartása nem felróható, ezért mentesül a felelősség alól és annak sincs jelentősége, hogy tudott-e a csatlakozási szerződés releváns rendelkezéseiről és a visszatérítendő díj összegéről.

[14] A felek által folytatott elektronikus levelezés és a tanúk vallomása nem támasztotta alá, hogy az alperesnek tudomása volt arról, hogy a felperes részére fejlesztési visszatérítés jár, illetőleg a visszatérítésnek mik a pontos szerződési feltételei és milyen összegű visszatérítésről van szó. A felperes a csatlakozási szerződés visszatérítéssel kapcsolatos releváns rendelkezéseit, nem közölte az alperessel a 2017/2018-as gázévre vonatkozó szerződés megkötése előtt, sem azt követően olyan időpontban, hogy azokat teljesíteni lehessen. A felperes vonatkozó szóbeli és írásos közlései részben az előző gázévre vonatkoztak, továbbá nem voltak egyértelműek, „kategorikusak” és nem lettek kötelező szerződési feltételként sem megfogalmazva. Az alperesnek nem is kellett előre látnia az okozatosságot a magatartása és a felperesnél esetlegesen felmerülő elmaradt vagyoni előny között. A 9/2014. (IX. 29.) MEKH rendelet vonatkozó rendelkezéseit ismernie kellett, de az általános szabályok ismerete nem alapozza meg az előreláthatóság törvényi feltételét. Az alperesnek tudnia kellett volna, illetőleg előre kellett volna látnia azt, hogy magatartásával a felperesnek miből eredően, milyen összegű kára származhat. Mindebből következően nem állapítható meg az előreláthatóság a Ptk. 6:521. § szerint a felperest ért kárral összefüggésben. A Ptk. 6:525. § (1) bekezdésére is helyesen hivatkozott az alperes, hiszen a felperest, mint károsultat terheli a kármegelőzési kötelezettség felróható megszegése, mivel nem hozta az alperes tudomására a csatlakozási szerződésnek a visszatérítésre vonatkozó releváns feltételeit, így az emiatt keletkezett kárt az alperes ezen okból sem köteles megtéríteni.

[15] A hatályon kívül helyező végzésben adott utasításra figyelemmel a Ptk. 6:522. § (3) bekezdésére utalással kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a kártérítési igény alapossága esetén azt csökkenteni kellene azzal a 28.632.225 forinttal, amivel ténylegesen kevesebb rendszerhasználati díjat fizetett a felperes, amely az alperes azon magatartására vezethető vissza, hogy kevesebb kapacitást rendelt meg a részére. A felperes eredménytelenül hivatkozott arra, hogy magasabb rendszerhasználati díjat tartalmazó ajánlat esetén nem kötött volna szerződést az alperessel, hiszen azt végül megkötötték. Az az érv is „hipotetikus”, miszerint amennyiben kérte volna az alperest, hogy nagyobb kapacitást kössön le, mint amennyit ténylegesen lekötött, úgy azt többletdíj nélkül köteles volna megtenni.

IV.

[16] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte elsődlegesen annak megváltoztatását és a keresetének helyt adó határozat hozatalát, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását. Harmadlagos kérelme az alperes javára megítélt perköltség 50%-os mértékű mérséklésére irányult annak eltúlzottsága okán.

[17] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 2. § (2) bekezdését és a 342. § (3) bekezdését, amikor arra hivatkozással utasította el elsődlegesen a keresetet, hogy a felek kizárták a szerződésükben az elmaradt vagyoni előny tekintetében a kártérítési kötelezettséget. Ezzel túlterjeszkedett az ellenkérelemnél, mivel ezen alapuló anyagi jogi kifogása az alperesnek nem volt az alapeljárásban, amit a hatályon kívül helyező végzés is alátámaszt. Téves az az ítéleti okfejtés, hogy az adott szerződéses kikötésre való hivatkozás ne minősülhetne anyagi jogi kifogásnak, mivel abból jogok és kötelezettségek származnak. A Ptk. 6:519. §-a nem a felelősségkorlátozás jogi alapja, így az arra történt alperesi hivatkozás nem pótolja a konkrét anyagi jogi kifogást. A megismételt eljárásban pedig ennek előterjesztésére már nem volt lehetőség, mivel meg nem engedett ellenkérelem-változtatásnak minősült volna a Pp. 216. §-a alapján. Ellenkező jogértelmezés esetére a felperes sérelmezte, hogy a megismételt eljárásban nem volt lehetősége érdemben reagálnia a felelősségkorlátozással kapcsolatos alperesi előadásra.

[18] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az alperes magatartása nem volt felróható, mivel teljesítette a felek közötti szerződésben vállalt kötelezettségét. A GET 72. § (8) bekezdése alapján a kapacitáslekötési jog átengedése azért szükséges, hogy a földgázkereskedő kapacitást köthessen le a felhasználó nevében a földgázelosztónál. Ebből azonban nem következik, hogy a kereskedő eldöntheti a felhasználó helyett, hogy milyen teljesítmény lekötésre van a felhasználónak szüksége. Az alperes magatartása akkor nem lenne felróható, ha a felek rögzítették volna, hogy a szerződésben meghatározott 2000 m³/h kapacitástól az alperes bizonyos feltételek mentén eltérhet. Hangsúlyozta, hogy a GET 72. § (8) bekezdése alapján kapacitáslekötési jogát 2000 m³/h tekintetében adta át és a szerződésből nem következik, hogy attól bármilyen feltétel mentén eltérhetne az alperes. Éppen ellenkezőleg, a 4.1. pontja alapján egyértelmű, hogy konkrétan 2000 m³/h kapacitás lekötésében állapodtak meg és ez nem egy túl-ig határ. Mindezt alátámasztja értékesítési

menedzser 2017. augusztus 16-án és 2018. május 10-én kelt elektronikus levele. Rámutatott arra is, hogy az alperes a 2016-os gázévre vonatkozó szerződésben meghatározott 2000 m³/h-t lekötendő kapacitásnak tekintette, azt le is kötötte. A Ptk. 6:63. § (5) bekezdésére hivatkozással állította, hogy a 2017-es szerződés tartalmává vált az az előző évben már alkalmazott gyakorlat, hogy a szerződésben foglalt mennyiséget olyannak tekintik, amittől egyoldalúan nem térhetnek el.

[19] Érvelése szerint az alperesnek előre kellett látnia magatartásának a kárral való összefüggését, amelyet alátámasztanak a szerződéskötést megelőző tárgyalások, az alperes régóta fennálló piaci jelenléte, az abból fakadó szakmai és piaci ismeretei, valamint az előtte is ismert jogszabályi rendelkezések, mely utóbbiak értelmében a visszatérítés egy jogszabályi kötelezettsége a fölgázelosztónak. Az alperes nem vitatta, hogy ezt a kötelezettséget és piaci szokást ismerte. Tájékoztatta az alperest, hogy 2000 m³/h lekötésére van szüksége és hogy az a visszatérítés feltétele (név 2016. szeptember 26-án kelt e-mailje, amit felperesi ügyvezető 1 továbbított az alperesnek 2016. szeptember 28-án). A visszatérítés nagyságrendje körében utalt arra, hogy a felhasználási hely a komáromi ipari parkban található, az alperes tudta, hogy ott kezdi meg működését (ezt alátámasztja tanú 1 tanú vallomása). Az alperes mint a területen gázkereskedelemmel foglalkozó szolgáltató tudta vagy tudnia kellett, hogy az ipari parkban újonnan betelepülő szolgáltató milyen feltételek mentén vehet igénybe gázszolgáltatást, így azt is, hogy ott nagyságrendileg milyen beruházási költségek mentén építhető ki a csatlakozás, milyen nagyságrendű egy ilyen fejlesztés, amely nyilvánvalóan nem a lakossági fogyasztói hely kiépítésének nagyságrendjével megegyező beruházási költség. Az előreláthatóság követelménye egyébiránt nem jelenti azt, hogy az alperesnek a visszatérítés konkrét részleteivel és annak összecszerűségével pontosan tisztában kellett lennie, hiszen a piaci szereplők által jól ismert üzletágban szokásosan felmerülő károk olyanok, amelyek előreláthatóak a szakmai ismeretek birtokában lévő földgázkereskedő számára. Az alperes súlyosan gondatlan magatartását is értékelni kell ebben a körben, nevezetesen, hogy a felperes többször rákérdezett a 2000 m³/h-ra és az alperes még 2018. májusában is úgy nyilatkozott, hogy a teljes gázévre lekötötte ezt a kapacitást és a számlákban is ezt kommunikálták. tanú 1 és értékesítési menedzser 1 tanúk sem cáfolták, hogy ne tájékoztatta volna megfelelően a visszatérítésről az alperest. tanú 1 tanú kifejezetten elismerte a vallomásában, hogy tájékoztatást kapott arról, hogy a 2000 m³/h kapacitás lekötése fontos, majd a meghallgatása során neki bemutatott e-mail alapján azt is elismerte, hogy tájékoztatást kapott a visszatérítésről.

[20] A fentiekből az is következik, hogy – az elsőfokú ítéletben írtakkal szemben – a károsult közrehatás fel sem merülhet, mivel mindvégig abban a hiszemben volt, hogy 2000 m³/h kapacitást kötött le az alperes, a számláin is ezt kommunikálta. Semmi nem utalt arra, hogy másképp járna el, mint az előző évben. Mindezekre tekintettel nem róható a terhére a kármegelőzési, kárelhárítási, illetőleg kárenyhítési kötelezettség esetleges megsértése.

[21] Téves a kártérítés összegét csökkentő vagyoni előnnyel kapcsolatos megállapítása is az elsőfokú ítéletnek, mivel nem fizetett kevesebb rendszerhasználati díjat azon okból, hogy az alperes kevesebb kapacitást kötött le. Az ajánlott és szerződésben szereplő díj egy fix összeg, ami független a ténylegesen lekötött kapacitástól, hiszen az alperes 2000 m³/h után számlázta ki a díjat és nem az 1397 m³/h után. A díj a szerződés alatt már nem változhatott,

akármennyi is volt a ténylegesen lekötött kapacitás. Az nem minősül megtakarításnak, hogy akár magasabb díjban is megállapodhattak volna. A szerződéses díjban történt megállapodás után a tényleges lekötés kockázatait (az esetleges többletdíjakat) az alperes viseli, az ellenkérelmében maga adta elő, hogy rövidtávú kapacitásokkal tudta volna biztosítani a 2000 m³/h kapacitás teljesülését többletdíjak nélkül.

V.

[22] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes jogi és ténybeli indokai alapján.

[23] Álláspontja szerint helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a szerződéses kikötés nem lehet anyagi jogi kifogás, mivel az csak anyagi jogi rendelkezés lehet a Pp. 7. § (1) bekezdés 1. pontja alapján. A megismételt eljárásban jogosult volt kiegészíteni a jogi érvelését a felelősségkorlátozásra vonatkozóan a Pp. 221. § (1) bekezdés g) pontja alapján. Az elsőfokú ítélet helyesen utalt arra is, hogy a Ptk. 6:519. §-ára történő hivatkozása a felelősségkorlátozás anyagi jogi jogalapja, mivel az ÁSZF 6.5. pontjának a felelősséget kizáró kikötésére figyelemmel a felperes által érvényesített kár (elmaradt haszon) „nem jogellenes és felróható a felek vonatkozásában”. A felek között egyébiránt nem volt vitás, hogy a szerződésre az ÁSZF hatálya kiterjed és szabályai alkalmazandók is.

[24] Az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte a GET 72. § (8) bekezdését és a 2017-ben kötött földgáz adásvételi szerződés 3. pontját, amely alapján nem arra vállalt kötelezettséget, hogy a 2000 m³/h kapacitást leköti az elosztói engedélyes felé, hanem arra, hogy ezen kapacitás lekötési szint mértékéig bármelyik – a szerződésben szereplő időszakon belüli – időpontban fogyaszthat anélkül, hogy kapacitás túllépési pótdíjat kapna. A felperes által megadott kapacitásigény tehát csak tájékoztató jellegű, mivel a jogszabály és a szerződés a kapacitáslekötés (kapacitásgazdálkodás) tekintetében a jogokat, így a fogyasztó által a kereskedőnél lekötött kapacitás mértékétől való eltérés jogát átengedi a kereskedőnek, aki a rendszerhasználati díj optimalizációja érdekében szabadon felhasználhatja azokat. A kapacitásgazdálkodás a felhasználók számára is előnyös, mivel azáltal az elosztói engedélyes felé fizetendő rendszerhasználati díj jelentősen csökkenthető. Minden kereskedő megvizsgálja, hogy az adott felhasználó milyen historikus adatokkal rendelkezik és ez alapján alakítja ki a rendszerhasználati díjat, amit megajánl a fogyasztó felé. A gázkereskedelmi rendszerben így nem csak a molekuladíjak versenyképesek, hanem a rendszerhasználati díj is.

[25] Hangsúlyozta, hogy nem volt tudomása arról, hogy felperesnek a 2000 m³/h kapacitáshoz milyen egyéb érdeke fűződik, az előző évi fogyasztásából kalkulálva adódott az az érték, amit ténylegesen lekötött a részére. A fellebbezésnek a Ptk. 6:63. § (5) bekezdésére történő hivatkozása nem megalapozott, mert a GET rendelkezései felülírják e körben a felek 2017/2018. gázévre vonatkozó kereskedelmi szerződését, másrészt mind a 2016/2017., mind a 2017/2018. gázévekre egyedi kereskedelmi szerződéseket kötöttek a felek, amelyekben semmilyen korábbi gyakorlatot nem erősítettek meg.

[26] Az e-mailek és a tanúvallomások alapján helyesen következtetett arra az elsőfokú bíróság, hogy nem volt ismert előtte a felperesnek járó díjvisszatérítés ténye és mértéke, nem volt tudomása a csatlakozási szerződés tényéről, sem annak releváns tartalmáról. Ugyancsak helytállóak az elsőfokú bíróság megállapításai a körben, hogy az általános szabályok ismerete – az adott esetben a 9/2014. (IX. 29.) MEKH rendelet vonatkozó rendelkezései – nem alapozza meg az előreláthatóság törvényi feltételét. Megjegyezte e körben, hogy a fellebbezésben írtakkal szemben tanú tanú nemcsak azt erősítette meg, hogy a visszatérítés egy felperesi levélben szerepelt, hanem azt is, hogy rögtön vissza is jelezte a levelezésben, hogy ez a visszatérítés egy „általános megfogalmazás volt a levélben” továbbá azt is, hogy a visszatérítésről szóló szerződéses konstrukcióra nem látott rá és további információt erről nem kapott.

[27] A károsulti közrehatással kapcsolatos ítéleti álláspont is helyes, mert a felperes nem tájékoztatta a lekötési igénye kiemelt fontosságáról, a visszatérítési igényéről és mértékéről. Kiemelte e körben tanú2 tanú vallomását, aki igazolta, hogy a felhasználói oldalon mik a kötelezettségek és elvárások, amelynek a felperes nem tett eleget. A tárgyi ügy egyébként az üzleti gyakorlatában is egyedi, tehát nem folytat rossz és megtévesztő üzleti gyakorlatot, hanem a felperes nem járt el a saját ügyében kellő gondossággal és figyelemmel.

[28] Az elsőfokú ítélet megfelel az anyagi jogszabályoknak a károsultnak a károkozásból származó vagyoni előnyével kapcsolatban is. E körben megfelelően kimunkálta a 2017/2018. gázévekre vonatkozó felperesi kapacitásgazdálkodásból származó megtakarítást, amely számítást az elsőfokú bíróság helyesnek fogadott el.

[29] Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet generális perköltség megállapítási szabályai szerint járt el, a megítélt perköltség a pertárgyértéket, a per idejét és volumenét is tekintve megalapozott.

[30] A fellebbezési tárgyaláson előadott érvelése szerint azon joga, hogy a maximálisként meghatározott 2000 m³/h mennyiségtől eltérő lekötést eszközölhet a szolgáltató vonatkozásában, a szerződés 3. pontján és a GET 72. §-ának (8) bekezdésén alapul. Ez azonban GET 72. § (8) bekezdése alapján kötelezettsége is, ami azt foglalja magában, hogy ezzel a kapacitással megfelelően kell gazdálkodnia. A megtakarított rendszerhasználati díjjal összefüggésben előadta, hogy a kedvezmény ott jelentkezik, hogy a 2017-es szerződésben már úgy határozta meg a rendszerhasználati díjat, hogy nem 2000 m³/h mennyiséggel, hanem ennél alacsonyabb lekötéssel számolt, és ezt az előző év fogyasztási adatai alapján határozta meg. A rendszerhasználati díj tekintetében így tudnak a kereskedők versenyképes ajánlatot tenni a fogyasztók részére. Ennek az alapja, hogy a rendszerhasználati díj fajlagos árát jogszabály határozza meg, ugyanakkor energiapolitikai, gazdálkodási okokból jogszabályi lehetősége van a kapacitásgazdálkodásra, így versenyképesek tudnak lenni egymással az ajánlatok.

VI.

[31] Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül.

VII.

[32] A fellebbezés alapos az alábbiak szerint.

VIII.

[33] A fellebbezés hatályon kívül helyezésre is irányult, az ítéltábla elsődlegesen ezt az indítványt vizsgálta, mert annak megalapozottsága az érdemi felülbírálatot kizárná. Ebben a körben abból kellett kiindulni, hogy a Pp. 381. §-a értelmében a hatályon kívül helyezésnek akkor van helye, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges a tárgyalás megismétlése, illetve kiegészítése.

[34] A felperes a fellebbezésében eljárási szabálysértésként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 2. § (2) bekezdését és a 342. § (3) bekezdését megsértve túlterjeszkedett az ellenkérelmen. Nem alapíthatta volna az érdemi döntését a felelősségkorlátozó rendelkezésre, mivel arra az alperes nem hivatkozott az alapeljárásban, míg a megismételt eljárásban az arra való hivatkozás a Pp. 216. §-a alapján tiltott ellenkérelem-változtatásnak minősül. Az elsőfokú bíróság azonban a hatályon kívül helyező végzés utasításának megfelelően a döntését nem kizárólag a megjelölt kikötésre alapította, hanem a felperes további jogi érvelését és tényállításait, valamint az alperes azokhoz kapcsolódó ellenkérelmét érdemben is vizsgálta. Mindebből következően a fellebbezésben hivatkozott eljárási szabálysértés okán – függetlenül attól, hogy az a későbbiekben kifejtettek szerint megállapítható – a tárgyalás megismétlése, illetve kiegészítése nem volt szükséges.

[35] A felperes a hatályon kívül helyezésre irányuló indítvány körében egyéb konkrét okot nem jelölt meg és az ítéltábla sem észlelt olyan hivatalból figyelembe veendő eljárási hibát, ami a hatályon kívül helyezését indokolta volna, ezért az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta.

IX.

[36] Az ítéltábla kiegészíti a tényállást a rendelkezésre álló iratok alapján azzal, hogy az ÁSZF 6.5. pontja úgy rendelkezik, hogy „A felek kötelesek kártérítést nyújtani egymásnak a Ptk. általános szabályai szerint. A felek kártérítési felelőssége felróhatóság esetén (elsősorban szerződésszegéskor) áll fenn, azaz mentesülnek a felelősség alól, ha bizonyítják, hogy a késedelem elkerülése, illetve a hibátlan teljesítés érdekében úgy jártak el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból

származott, hogy a másik fél a kár elhárítására, illetőleg csökkentése érdekében nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.”

X.

[37] Az elsőfokú bíróság a fentieket meghaladóan a releváns tényeket megállapította, azonban az ítéltábla az érdemi döntésével és annak indokaival nem értett egyet.

X.1.

[38] Az ítéltábla fenntartja a hatályon kívül helyező végzésében foglaltakkal egyezően, hogy a Pp. rendelkezési és a peranyagszolgáltatási elve az alperes vonatkozásában is irányadó és az érdemi döntés nem terjedhet túl az alperes ellenkérelmén [Pp. 342. § (1) bekezdés]. Téves az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy önmagában a kereset elutasítására vonatkozó kérelem előterjesztése folytán nem terjeszkedett túl az ellenkérelmen, mert a Pp. 342. § (1) bekezdésének alkalmazása körében az írásbeli ellenkérelem érdemi részének a Pp. 199. §-a szerinti elemeit kell figyelembe venni. Amennyiben az elsőfokú bíróság érvelése helyes lenne, akkor az alperesnek nem is kellene a perben a Pp. szerinti tartalommal az ellenkérelem részeként jog- és tényállításokat előterjesztenie.

[39] Az alperes az alapeljárásban nem hivatkozott arra, hogy a felek kifejezett megállapodással kizárták az elmaradt haszon vonatkozásában a kártérítési felelősséget, ezért a felperesi igény érvényesíthetősége is kizárt. Ezt a kereseti kérelem tényállítása, jogállítása, valamint a kettő között jogi érvelés cáfolataként [a perfelvétel lezárásakor hatályos Pp. 199. § (2) bekezdés bd) pont] sem adta elő. Ilyen tartalmú érdemi védekezésnek nyilvánvalóan nem minősül azon felperesi állítás elismerése, hogy az ÁSZF a felek szerződéses jogviszonyának részét képezi. Ebből következően a Ptk. 6:519. §-ára történő alperesi utalás – az elsőfokú ítélet következtetésével szemben – nem értelmezhető akként, hogy az alapeljárásban előadott érdemi védekezés magában foglalta azt a védekezést, hogy kizárt az igény érvényesítése a felelősségkorlátozó rendelkezés okán.

[40] A Pp. 221. § (1) bekezdés g) pontja úgy fogalmaz, hogy a fél az ellenfél hozzájárulása és e törvényben meghatározott feltételek nélkül írásban vagy tárgyaláson szóban bármikor hivatkozhat eltérő vagy további jogi érvelésre. Az alperes előadása azonban nem jogi érvelésnek minősül, mert a kifejtettek szerint az alapeljárásban nem hivatkozott tényre, az ÁSZF felelősséget kizáró rendelkezésére alapította ezirányú védekezését. A további tény előadása viszont a perfelvétel lezárását követően a Pp. 214. § (3) bekezdése alapján már nem megengedett. A kereset megalapozottságát ezért érdemben kellett vizsgálni.

X.2

[41] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a kiegészített tényállásra is tekintettel, hogy a felek szerződésének és a Ptk. szabályozásának eltérése folytán az adott jogviszonyban a kártérítési felelősségre az ÁSZF 6.5. pontjának rendelkezései irányadók. Maga a felperes is

arra hivatkozott, hogy a perbeli jogviszonyban szerződésszegés esetén is a deliktuális felelősség szabályai érvényesülnek az ÁSZF fenti pontja alapján. Helyes volt tehát az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy a felek kizárták a Ptk. 6:142. §-ában foglaltak alkalmazását.

[42] További értelmezésre szorult ugyanakkor a felek azon szerződéses rendelkezése, amely szerint a kártérítési felelősségük „felróhatóság esetén (elsősorban szerződésszegéskor) áll fenn” és a hibátlan teljesítés érdekében az adott helyzetben általában elvárható magatartást kell tanúsítaniuk. Ebben a kikötésben keveredik a szerződésszegés mint a kontraktuális felelősség alapja és a felróhatóság, illetve annak hiánya, mint a deliktuális felelősség vizsgálatakor a mentesülés körében értékelendő körülmény.

[43] A szerződésszegés a Ptk. általános szabálya szerint bármely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradását jelenti (Ptk. 6:137. §). Ezzel szemben a felróhatóság hiánya a Ptk. 1:4. §-a értelmében a polgári jogi viszonyokban az adott helyzetben általában elvárható magatartás tanúsítását foglalja magában. A felek megállapodásának idézett rendelkezéséből egyértelműen megállapítható, hogy a közöttük létrejött szerződéses jogviszony tekintetében a szerződésszegésből eredő kártérítési felelősséget kívánták szabályozni. Nem lehet kétséges, hogy a feltételben szereplő „adott helyzetben általában elvárható magatartásra” utalás a szerződésnek megfelelő magatartás tanúsítására irányuló elvárást foglalja magában, vagyis nem más, mint a szerződésszerű teljesítést.

[44] A fentiekből az következik, hogy mindenekelőtt azt kellett vizsgálni a perben, hogy az alperes megszegte-e a szerződést, ezért az elsőfokú bíróság tévesen értékelte az alperesnek a szerződésszegés hiányára vonatkozó nyilatkozatait akként, hogy azok a felelősség alóli mentesülés, a felróhatóság szabálya alapján bírnak jelentőséggel.

[45] Szintén tévesen indult ki a károkozás általános tilalmából, abból, hogy egy magatartást azt tesz jogellenessé, hogy kár kapcsolódik hozzá. Ez ugyanis a szerződésen kívül okozott kárért fennálló felelősség szabálya, és a felek rendelkezése által sem válik alkalmazhatóvá az adott esetben. Kontraktuális felelősségnél, ami a perbeli kereset alapja, a károkozó magatartást a szerződésben vállalt kötelezettség megszegése jelenti, amire a felperes az alperes vonatkozásában egyértelműen hivatkozott. Amennyiben ez a szerződésszegés megállapítható, akkor lehet a felek által meghatározott rendelkezések szerint vizsgálni a szerződésszegő fél kártérítési kötelezettségének fennállását, illetve a kártérítés mértékét.

[46] A szerződésszegés körében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a GET 72. § (8) bekezdése és a felek közötti 2017-es szerződés 3. pontja szerint az alperes a felperessel kötött szerződésben meghatározott földgáz mennyiséggel volt köteles rendelkezésre állni. Nem osztja az ítéltábla ugyanakkor azt a megállapítást, hogy nem a

felperessel, hanem a földgázelosztóval kötött alperesi szerződésben megszabott teljesítményre vonatkozott a rendelkezésre állási kötelezettség, és ezért „nem a peres felek szerződésében megjelölt 2000 m³/h teljesítmény (kapacitás) számít megszabott teljesítménynek, hanem az alperes által a földgázelosztóval kötött szerződésben megszabott 1.397 m³/h kapacitást kellett biztosítani az alperesnek a felhasználási helyen”.

[47] Az alperes írásbeli ellenkérelme alapján nem volt vitás, hogy az adott gázév vonatkozásában maximálisan 2000 m³/h gázkapacitás lekötését kezdeményezte a felperes, a szerződésben ez az igény került rögzítésre, ténylegesen azonban ennél kisebb gázkapacitást kötött le (2020. március 27-én kelt írásbeli ellenkérelem 2.4. pontja). Az sem volt vitás, hogy ezen mértékű lekötés a felperesnek a földgázelosztóval kötött szerződése alapján a visszatérítés feltétele volt. Az alperes ebben a körben arra alapította a védekezését, hogy az elsőfokú bíróság által is idézett jogszabályi rendelkezés és szerződéses kikötés alapján joga és lehetősége volt a kisebb gázkapacitás lekötésére. Azt kellett tehát vizsgálni a perben, hogy ezen érvelése megalapozott-e.

[48] E kérdést illetően az elsőfokú bíróság értelmezésével szemben az ítéltábla a felperes álláspontját osztja, amely szerint a kapacitáslekötési jog átengedésére azért volt szükség, hogy a földgázkereskedő kapacitást köthessen le a felhasználó nevében a földgázelosztónál. Ez az adott esetben nem eredményezte azt, hogy a kereskedő eldönthette a felhasználó helyett, hogy annak milyen teljesítmény lekötésére van szüksége. A felperes a szerződésben rögzített 2000 m³/h kapacitáslekötés tekintetében adta át a jogát, és sem a GET 72. § (8) bekezdése, sem a szerződés 3. pontja nem adott lehetőséget az alperesnek az eltérésre.

[49] Ezt az értelmezést támasztják alá a perbeli tanúvallomások, illetve a felek levelezése. A felperessel az alperes részéről tárgyalást folytató tanú szerint a felperes ügyvezetője többször említette, hogy ez a 2000 m³/h kapacitáslekötés számára fontos (32. szs. jegyzőkönyv 2. oldal), továbbá, hogy a kereskedő felelőssége, hogy lekösse a 2000 m³/h kapacitást. (32. szs. jegyzőkönyv 3. oldal). A második szerződés megkötésénél az alperes szerződési ajánlatát készítő értékesítési menedzser pedig előadta, hogy a szerződési ajánlatként 2000 m³/h kapacitást rögzítettek és az alapján készítette az ajánlatot (32. szs. jegyzőkönyv 4. oldal). Az elektronikus levelében is akként ír a 2000 m³/h mennyiségéről, hogy az „a szerződés szerinti kapacitás” (2017. augusztus 16-i e-mail), illetve a „korábban igényelt kapacitás” (2018. május 10-i e-mail).

[50] Itt utal az ítéltábla arra, hogy tanú előadásai ugyan a felek közötti első szerződésre vonatkoztak, azonban az sem volt vitás a perben, hogy a megállapodások között a kapacitáslekötés vonatkozásában nem volt különbség. Ezt támasztotta alá értékesítési menedzser levele is, amely azt tartalmazta, hogy „új minta” van a szerződéshez, ami „tartalmilag hasonló” és kifejezetten kitért arra, hogy az új szerződés szerinti kapacitás 21.34 kWh/h „ezt fogják látni a számlán”, ami „ténylegesen 2000 m³/h” és ez „jelenleg azért 69320 MJ/H”, mert „a szerződéses ár mindezidáig MJ-ban került meghatározásra” (2017. augusztus 16-i e-mail).

[51] Megalapozatlanul állította ezért az alperes többek között a fellebbezési ellenkérelmében, hogy csak arra vállalt kötelezettséget, hogy 2000 m³/h kapacitáslekötési szint mértékéig a felperes fogyaszthat anélkül, hogy kapacitástúllépés miatt pótdíjat kapna. Nem támasztotta alá konkrét szerződéses kikötéssel azt az állítást, hogy a kapacitásgazdálkodás általa hivatkozott lehetősége a perbeli esetben lehetővé tette, hogy eltérjen a felperes által a fentiek szerint nem vitásan igényelt és fontosnak tartott mértéktől.

[52] Mindezek alapján a szerződésszegés ténye megállapítható abból következően, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy jogszerű lehetősége volt a 2000 m³/h kapacitásnál kisebb lekötésre is.

X.3.

[53] Nem volt vitás a perben, hogy a kártérítési felelősség fennállásának megállapításához a felek megállapodása értelmében a Ptk. 6:521. § szerint vizsgálni kellett az előreláthatóságot, vagyis azt, hogy a károkozó látta-e előre, illetve kellett-e előre látnia az adott kár bekövetkeztét, vagy az az okozatossági lánc olyan távoli pontján helyezkedik el, hogy emiatt az okozati összefüggés a kár és a károkozó magatartás között nem áll fenn.

[54] Az alperes megalapozottan hivatkozott a fentiek körében arra, hogy a földgázelosztóval kötött szerződés szerinti visszafizetési kötelezettség jogszabályon alapul, ezt az alperes nem is vitatta. A peres felek között létrejött első megállapodás időpontjában (2016. szeptember 5.) hatályos 9/2014. (IX. 29.) MEKH rendelet 9. § (3) bekezdése és a 2017-es szerződés időpontjában (2017. augusztus 23.) hatályos 11/2016. (XI. 14.) MEKH rendelet 50. § (3) bekezdése egybehangzóan úgy rendelkezett, hogy a földgázelosztó köteles a beruházás teljes összege és a csatlakozási díj különbözetének, vagy a (5) bekezdés szerinti esetben a beruházás teljes összegének visszafizetését megkezdeni a felhasználó részére, ha a beruházás tervezésekor figyelembe vett kapacitásigény az üzembe helyezést követő két egymást követő teljes gázévben teljes mértékben lekötésre és legalább a gázévente tervezett mennyiség átvételre került.

[55] Az alperes maga sem vitatta, hogy a földgázpiac professzionális résztvevőjeként tisztában volt az irányadó jogszabályi rendelkezésekkel, arra hivatkozott, hogy a konkrét esetben a visszafizetés feltételeit nem ismerte. A jogszabály alapján azonban kizárólag két releváns feltétel van és ezek egyike a beruházás tervezésekor figyelembe vette kapacitásigény teljes mértékű lekötése az üzembehelyezést követő két egymást követő teljes gázévben. Ez a per tárgya, amihez többletfeltétel nem kapcsolódik, ilyet az alperes sem jelölt meg. Ebből következően önmagában abból, hogy új beruházás valósult meg a felperes esetén, továbbá abból, hogy felperes kifejezetten fontosnak tartotta a 2000 m³/h lekötését, az alperesnek mint a földgázpiacon nagy gyakorlattal rendelkező kereskedőnek előre látnia kellett, de legalább látnia kellett volna, hogy amennyiben a szerződésben meghatározott lekötés nem valósul

meg, a felperes elesik a visszatérítéstől, ehhez nem kellett ismernie a felperes földgázelosztóval kötött szerződésének részleteit.

[56] Azon tény ismerete, hogy új beruházásról volt szó, az alperes részéről az első szerződéskötéskor eljáró tanúl tanúvallomásából (32. ssz. jkv.) megállapítható volt. Ő ugyanis elmondta, hogy „a felperes üzeme frissen indult akkor és ezért írták ki ezt a tendert. Erre készítettem el a cégem ajánlatát”. Tudta, „hogy egy friss beruházásról van szó, egy új üzem építéséről, így ennek megfelelően, hogy a gázvezeték is akkor építették ki”. Azt sem vitatta, „hogy a felperes ügyvezetője többször említette, hogy ez a 2000 m³ kapacitáslekötés számára fontos.”

[57] A tanú egyértelműen nyilatkozott arra is, hogy a keresetlevélhez csatolt, 2016. szeptember 28-i e-mailt és annak csatolmányait ismerte. Ezek között pedig szerepel a földgázelosztó cég azon tájékoztatása, amely szerint a visszatérítés a csatlakozás és fejlesztési szerződésben meghatározottak szerint fog történni. Az igénybejelentésben szereplő fogyasztás és lekötés náluk kell, hogy jelentkezzen és ha az alperes ezen értékeket leköti, a rendszerhasználati díjat megfizeti, „akkor rendben lesz”.

[58] Az alperes védekezése azért sem lehet alapos, mert a károkozónak nem kell előre látnia a kár bekövetkezéséhez vezető teljes oksági folyamatot, csupán azt kell felismernie, hogy az adott magatartás, mulasztás milyen jellegű és nagyságrendű kárt okozhat (PJD2018. 22.) Az előreláthatóság követelménye tehát nem értelmezendő akként, hogy a károkozónak a várható kockázatot részleteiben, a kárkövetkezmények összecsúsztatására kiterjedően ismernie kell. Elegendő, de egyben szükséges is, hogy a fél felismerhette: egy esetleges károkozó magatartása milyen jellegű és milyen nagyságrendű kárt idézne elő. Helytállóan hivatkozott ebben a körben a felperes arra, hogy az alperesnek, mint a területen gázkereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaságnak tudnia kellett, hogy az ipari parkban újonnan betelepülő szolgáltató milyen feltételek mentén vehet igénybe gázszolgáltatás, így azt is, hogy ott nagyságrendileg milyen beruházási költségek mentén építhető ki a csatlakozás, milyen nagyságrendű egy ilyen fejlesztés. Mindebből következően megalapozatlanul hivatkozott az alperes arra, hogy nem ismerte a csatlakozási szerződést, illetőleg annak pontos tartalmát.

X.4.

[59] A X.3. pontban kifejtettekből következően az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes azzal, hogy nem hozta az alperes tudomására a csatlakozási szerződés releváns feltételeit, felróható módon megszegte a Ptk. 6:525. § (1) bekezdésében írt kármegelőzési kötelezettségét. Osztotta e körben az ítéltábla a felperes azon álláspontját, hogy semmilyen arra utaló adat nem merült fel a perben – ilyenre az alperes sem hivatkozott –, ami alapján a felperes tudomást szerezhetett volna arról, hogy a 2016-os szerződéstől eltérően, a lényegében egyező tartalommal megkötött 2017-es szerződés alapján nem került lekötésre a 2000 m³/h kapacitás.

[60] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott tanú2-féle tanúvallomásból sem lehet következtetni a kármegelőzési kötelezettség felróható megszegésére, melynek körében rámutat az ítéltábla, hogy maga az alperes is adós maradt annak egyértelmű megjelölésével, hogy ezt a tanúnak mely nyilatkozata támasztaná alá kétséget kizáróan.

X.5.

[61] A Ptk. 6:522. § (3) bekezdése szerint a kártérítést csökkenteni kell a károsultnak a károkozásból származó vagyoni előnyével, melyre tekintettel az alperes volt köteles bizonyítani, hogy a károkozó magatartása folytán a megjelölt összegű vagyoni előnyre tett szert a felperes. Azt állította e körben, hogy a 2000 m³/h kapacitáslekötése esetén a felperesnek a ténylegesen megfizetett 25.654.174 forint rendszerhasználati díj helyett 54.286.399 forintot kellett volna fizetnie.

[62] A számítását az elsőfokú eljárásban a 13/2006. (XII. 20.) MEKH rendeletben szereplő egységárból vezette le, a fellebbezési tárgyaláson viszont maga adta elő, hogy a rendszerhasználati díj a kapacitásgazdálkodásra is figyelemmel áralku eredménye, így tudnak versenyképesek lenni egymással az ajánlatok. Ennek megfelelően nem is állította, hogy a felperes által ténylegesen fizetett rendszerhasználati díj a hivatkozott rendeletben meghatározott egységárnak felel meg, melyből következően az annak alapján számított megtakarítás nem támasztja alá kétséget kizáróan a károkozó magatartása folytán felperesnél állított vagyoni előnyt. Nem hagyható e körben figyelmen kívül az sem, hogy nem merült fel arra utaló adat, hogy a 2016-os gázévben 50 millió forintos nagyságrendű rendszerhasználati díj fizetésére volt köteles a felperes, ilyenre az alperes sem hivatkozott.

[63] A fentiekre tekintettel az ítéltábla a felperesnél jelentkező vagyoni előny kétségtelen bizonyítottságának hiányában nem látott lehetőséget a kártérítés csökkentésére.

XI.

[64] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében megváltoztatta és rendelkező részben foglaltak szerint kötelezte az alperest 133.038.324 forint és annak a keresetben megjelölt időponttól járó, a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti kamata megfizetésére.

XII.

[65] A fellebbezés eredményre vezetett, a felperes mind az első-, mind a másodfokú eljárás tekintetében pernyertes lett, ezért perköltségének megfizetésére az alperes köteles a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdése szerint. A perköltség a képviselőt ellátó jogi képviselő elsőfokú ügyvédi munkadíjából – figyelemmel arra, hogy a másodfokú eljárásra ügyvédi munkadíjat nem igényelt –, valamint a lerótt kereseti és fellebbezési

illetékből állt. A munkadíjat az ítéltábla az elsőfokú eljárás vonatkozásában a költségjegyzékben felszámítottól eltérően, 9.375 EUR + áfa összegre mérsékelve határozta meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1)-(2) bekezdése, a csatolt megbízási szerződésben kikötött 125 EUR + áfa óradíj és a csatolt órakimutatás alapján. A mérséklésre egyrészről annak figyelembevételével került sor, hogy a megbízási szerződés szerint 75 óra a felső korlát, másrészt azért, mert az ítéltábla megítélése szerint a mérsékelt összeg áll arányban a kifejtett ügyvédi tevékenységgel.

Budapest, 2022. június 30.

dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

dr.	Balsai	Csaba	Zoltán	s.	k.
dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.					
	előadó		bíró		
bíró					